

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра маркетингу, менеджменту та підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародні організації та глобалізація

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва)

освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
(шифр і назва)

спеціалізація Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет Економічний

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна “26” червня 2020 року, протокол № 5

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Кім О. О. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва ХНУ імені В. Н. Каразіна
Євтушенко В.А. – завідувач кафедри, кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Програму схвалено на засіданні кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва ХНУ імені В. Н. Каразіна

Протокол від “20” червня 2020 року №15

Завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва
ХНУ імені В. Н. Каразіна

_____ (підпис)

Вікторія ЄВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

Протокол від “23” червня 2020 року № 10

Голова науково-методичної комісії економічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

_____ (підпис)

Вікторія ЄВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародні організації та глобалізація” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки Перший рівень вищої освіти, бакалаври спеціальності (напряму) 073 Менеджмент спеціалізації – Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Міжнародні організації та глобалізація” є розвиток та формування знань і навичок в області діяльності міжнародних організацій та глобалізації економічних процесів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні організації та глобалізація» є навчити студентів знанням форм світової глобалізації, міжнародних організацій, їх сфери діяльності, функціям, вмінням аналітично мислити, проводити індивідуальне дослідження, презентувати результати власного дослідження..

1.3. Кількість кредитів 4

1.4. Загальна кількість годин 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
	За вибором
	Денна форма навчання
	Рік підготовки
	1-й
	Семестр
	2-й
	Лекції
	32 год.
	Практичні, семінарські заняття
	32 год.
	Самостійна робота
	56 год.

1.6. Заплановані результати навчання

знати:

- економічну сутність поняття глобалізації, тенденції та зміни, що відбуваються в механізмах сучасної міжнародної системи глобальних трансформацій та інтеграційних процесів;
- роль і функції учасників міжнародних відносин у глобальних економічних процесах;
- концептуальні моделі глобального управління та практичні форми регулювання міжнародних економічних відносин;
- структуру та функціональні принципи діяльності міжнародних організацій;
- основні глобальні організації, їх сфери діяльності.

вміти:

- застосовувати отримані знання при розв’язанні практичних та ситуаційних завдань;
- обґрунтувати сучасні тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності на вітчизняних підприємствах і в цілому на державному рівні;
- використовувати сучасні зовнішньоекономічні тенденції в прогнозуванні економічної ситуації, а також для пошуку прогресивних заходів регулювання існуючого становища як в Україні, так і в глобальному середовищі.

Складова інтегральної компетентності: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в управлінській професійній діяльності на міжнародному рівні, із застосуванням теорій та методів міжнародної мікроекономіки та макроекономіки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов світового ринку.

Загальні компетентності:

ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінунання та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 3. Здатність встановлювати критерії, за якими організація визначає подальші напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо у процесі безпечної та ефективної професійної діяльності в межах національного і світового господарства.

ФК 8. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

ФК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Тенденції розвитку міжнародних економічних відносин в контексті глобалізаційних процесів

Тема 1. Виклики глобальних трансформацій і формування трендів світового розвитку.

Міжнародні економічні відносини як єдина глобальна економічна система. Розвиток глобальної інфраструктури і динаміка політичної взаємодії. Глобальні ланцюжки постачань економіки і мультинаціональне виробництво. Регіоналізація та інтеграція як механізми глобального регулювання. Демографічний вимір глобалізації. Форми сучасної культурної глобалізації.

Тема 2. Міжнародне співробітництво і глобальна конкуренція у сучасному світі.

Нормативні принципи міжнародної співпраці. Економічне обґрунтування міжнародної співпраці. Поняття глобальної конкуренції та конкурентоспроможності.

Тема 3. Міжнародні організації у світовій політиці.

Типологія міжнародних організацій. Функції міжнародних міждержавних організацій: нормотворча, інформативна, оперативна, організаційна. Членство у міжнародних організаціях. Роль міжнародних неурядових організацій у світових політичних процесах

Розділ 2. Міжнародні організації як регулятори міжнародних відносин

Тема 4. Діяльність Організації Об'єднаних Націй.

Цілі та принципи діяльності. Інституціональна структура ООН. Роль та функції керівних органів. Діяльність ООН з підтримки міжнародного миру та безпеки: нормативні засади та практичні форми реалізації. Співпраця в соціально-економічній сфері в рамках ООН. Програми розвитку ООН. Питання ефективності діяльності Організації Об'єднаних Націй.

Тема 5. Світова Організація Торгівлі (СОТ).

Членство держав в СОТ – позитивні та негативні наслідки вступу. Наслідки вступу України до СОТ. Програма розвитку світової економіки за баченням СОТ. Роль СОТ у розвитку світового співробітництва та глобальних ланцюжків постачань.

Тема 6. Міжнародний Валютний Фонд (МВФ) та Світовий Банк у глобальному середовищі. Роль МВФ у валютній та кредитній політиці окремих держав та світу в цілому. Напрями діяльності Світового банку. Організаційна структура Світового банку. Роль МВФ та Світового банку у розвитку глобальної економічної системи.

Тема 7. Регіональні інтеграційні процеси та організації.

Роль МЕРКОСУР у регулювання міжнародних відносин у Південній Америці. Економічний потенціал НАФТА. Стан та перспективи розвитку Південно-азійського регіону. АСЕАН та ШОС як платформи взаємодії країн ПСА. Інституційні засади та політичний потенціал Африканського Союзу. Ліга арабських держав (ЛАД) і форми регулювання міжнародних відносин у Близькосхідному регіоні.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1.						
Разом за розділом 1	60	16	16			28
Розділ 2.						
Разом за розділом 2	60	16	16			28
Усього годин	120	32	32			56

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виклики глобальних трансформацій і формування трендів світового розвитку.	4
2	Міжнародне співробітництво і глобальна конкуренція у сучасному світі.	4
3	Міжнародні організації у світовій політиці.	4
4	Діяльність Організації Об'єднаних Націй.	5
5	Світова Організація Торгівлі (СОТ)	5
6	Міжнародний Валютний Фонд (МВФ) та Світовий Банк у глобальному середовищі.	5
7	Регіональні інтеграційні процеси та організації.	5
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№	Види, зміст самостійної роботи	Кількість
---	--------------------------------	-----------

з/п		годин
1	Опрацювання навчального матеріалу (самостійне ознайомлення з допоміжною літературою за списком у робочій програмі дисципліни)	56
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є складовою навчального процесу з дисципліни. Функціональний зміст ІНДЗ полягає в: систематизації й поглибленні теоретичних і практичних знань студентів із дисципліни та їх застосування при вирішенні конкретних управлінських ситуацій; розвитку навичок самостійної роботи студентів і оволодіння ними методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою ІНДЗ.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно при консультуванні з викладачем протягом вивчення дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Якість виконання ІНДЗ визначається наявністю наступних елементів наукового дослідження: практичної значущості, системного аналізу проблемної ситуації та об'єкта дослідження, теоретичного узагальнення існуючих підходів до розв'язання проблемної ситуації та використання передової сучасної методології і науково-методичного інструментарію, наявності елементів творчості.

Практична значущість ІНДЗ полягає в можливості використання її результатів у практичній діяльності суб'єктів міжнародних відносин. Реальною вважається робота, яка виконана відповідно до наявних проблем управління економічною діяльністю суб'єктів міжнародних відносин на основі реальних даних функціонування країн, регіонів, ТНК, підприємств та ін. Результати аналізу показників можуть бути наведені та застосовані повністю або частково на всіх рівнях управління при регулюванні сучасних міжнародних економічних відносин.

Системний аналіз об'єкта дослідження полягає в охопленні всього комплексу причинно-наслідкових зв'язків, що обумовлюють проблемну ситуацію, пов'язану з його поточним станом, та обґрунтуванні системних дій і рішень, спрямованих на виведення об'єкта дослідження на бажаний рівень його функціонування.

Застосування сучасної методології полягає у використанні адекватних об'єкту дослідження методів і підходів, які забезпечують ґрунтовний аналіз стану міжнародної економічної діяльності, її зовнішнього та внутрішнього середовищ та дозволяють визначити напрями і засоби розвитку системи управління міжнародною економікою, вдосконалити її

7. Методи контролю

Контроль рівня знань є невід'ємною складовою навчального процесу. Оцінювання знань студентів з дисципліни «Міжнародні організації та глобалізація» враховує всі види занять, передбачених навчальним планом. Перевірка знань та навичок студентів проводиться за допомогою поточного, проміжного й підсумкового контролю. Під час вивчення дисципліни «Міжнародні організації та глобалізація» застосовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточний контроль здійснюється на практичних заняттях під час рішення задач, розв'язання практичних завдань та кейсів;
- проміжний контроль здійснюється під час усних відповідей студентів.
- підсумковий контроль здійснюється за допомогою проведення іспиту.

Результати складання екзамену оцінюються за шкалою балів, еквівалентною чотирибальній шкалі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінка, еквівалентна «відмінно», виставляється, якщо студент виявив всебічно системні та глибокі знання, в повному обсязі твердо засвоїв весь програмний матеріал, вичерпно та послідовно дав відповіді на всі питання екзаменаційного білета, тісно пов'язує теорію з практикою, показує знання літератури, вміння самостійно аналізувати та тлумачити

економічні норми та поняття і застосовувати їх при вирішенні завдань, правильно аргументує висновки, вміє самостійно узагальнювати матеріал і логічно його викладати, не допускаючи помилок.

Оцінка, еквівалентна «добре», виставляється, якщо студент твердо знає програмний матеріал, має навички аналізу та тлумачення економічних норм та понять, логічно відповідає на поставлені питання, не допускає суттєвих помилок.

Оцінка, еквівалентна «задовільно», виставляється, якщо студент засвоїв основний матеріал, але не знає окремих деталей, допускає неточні відповіді та формулювання понять, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, має прогалини в знаннях.

Оцінка, еквівалентна «незадовільно», виставляється, якщо студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, не володіє навичками застосування економічних норм, які забезпечували б вирішення професійних завдань.

Підсумкова оцінка виводиться за сумою балів, набраних студентом за роботу протягом семестру (з урахуванням самостійної роботи, поточного і проміжного контролю) та за результатами підсумкового контролю (екзамену), що дає змогу оцінити знання студентом усього курсу дисципліни

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Екзамен (залікова робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом			ІНДЗ	Разом		
T1- T3	T4- T5	T6- T8	T8- T10	КР1	КР2	КР3				100
5	5	5	5	10	10	10	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Ковалевський В.В., Козак Ю.Г. Лебедева С.Н., Наумчик А.А., Логвінова Н.С., Апосталюк Л. П., Граматик Ю.І., Барановська М.І., Левицький М.А., Воронова О.В., Захарченко О.В., Гаврилов М.С., Лапін К.В., Кравченко Є.В. Міжнародні організації: Навч. Посібник. Київ, 2009. 223 с.

2. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. Київ, 2011. 280 с.

3. Дзьоба О.Г., Яцюк О.С. Глобальна економіка: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2015. 130 с.

Додаткова література

1. Голіков А. П., Довгаль О. А. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації: колективна монографія. Харків, 2015. 347 с.
2. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ, 2011. 469 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Представництва міжнародних організацій у мережі Інтернет. URL: <http://www.uia.org> (дата звернення – 23.05.2020)
2. Офіційне Інтернет-представництво ООН. URL: <http://www.un.org> (дата звернення – 23.05.2020)
3. Офіційне Інтернет-представництво Асоціації країн Південно-Східної Азії. URL: <http://www.aseansec.org> (дата звернення – 23.05.2020)
4. Офіційне Інтернет-представництво Африканського Союзу. URL: <http://www.africa-union.org> (дата звернення – 23.05.2020)
5. Офіційне Інтернет-представництво Південного спільного ринку (МЕРКОСУР). URL: <http://www.mercosur.int> (дата звернення – 23.05.2020)
6. Офіційне Інтернет-представництво Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf> (дата звернення – 23.05.2020)
7. Офіційне Інтернет-представництво Світової Організації Торгівлі. URL: <https://www.wto.org/> (дата звернення – 23.05.2020)
8. Офіційне Інтернет-представництво Світового Банку. URL: <http://data.worldbank.org/> (дата звернення – 23.05.2020)